№ 208. Łódź, Poniedziałek 2 sierpnia 1920 roku. Cena 1.50 mk. (Na prowincji 1.60 f.) Rok I.

PRACA

Pismo poświęcone sprawie robotników i inteligencji pracującej.

Redakcja i administracja Przejazd № 8. TELEFON № 32. Konto czekowe P. K. O. 60143

CENA PRENUMERATY: Miesięcznie mk. .— 20 kwartalnie mk. 60.— rocznie mk. 240.—

Cena numeru pojedyńczego 1.50 m.

Administracja otwarta od g. 9 rano do 7 wiecz. Redaktor przyjmuje we wtorki i piątki od 5 — 7 wiecz. Sekretarjat Redakcji otwarty dla publiczności od 7—9 po poł. codziennie.

Rękopisów nienadających się do druku Redakcja nie zwraca. Artykuły bez oznaczenia honorarium uważane są za bezpłatne.

CENA OGŁOSZEŃ: Przed tekstem mk. 5.00, w tekście mk. 6.00, po tekście reklamy mk. 3.00, nekrologi mk. 2.00, zwyczajne 2.50 le za wiersz petitowy jednołamowy.

Ogłoszenia drobne 40 f. za wyraz, dla poszukujących pracy 30

Ogłoszenia nadesłane po g. 6 wiecz. 50 prosent drożej.

Wojna z Rosją.

Komunikat Sztabu Generalnego

z dnia 1 sierpnia.

Od granicy niemieckiej wzdłuż **Pilsy i Narwi** do Tykocina sytuacja bez zmiany.

Na południe od Tykocina oddziały nasze zajęły linję rzeki Szliny przez Siemiatycze do Brześcia Litewskiego, gdzie toczą się walki na przedpolach.

W rejonie Brodów akcja rozwija się w dalszym ciągu pomyślnie. W bitwie pod Toporowem poległ szef sztabu konnej armji nieprzyjacielskiej, przy którym znaleziono dokumenty i rozkazy operacyjne. W ręce naszych oddziałów wpadła znaczna zdobycz wojenna w tem sztandar drugiej dywizji jazdy sowieckiej.

Na Serecie wszystkie ataki odparto.

Nie 30 lipca, lecz 4 sierpnia.

WARSZAWA 1 siepnia. (PAT). Bolszewicki sztab frontu północno-zachodniego w Charkowie przesłał pod datą 29 lipca rozkaz następujący, którego odpis przysłały nasze organy wywiadowcze:

Do komisarza sztabu 12 armji towarzysza Krauklisa.

Zdołaliśmy doprowadzić do tego, że warunki zawieszenia broni podane będą Polakom dopiero 4-go sierpnia nie zaś 30 lipca, to też aż do formalnego otrzymania polecenia ze sztabu frontu możecie bić Polaków, nie krępując się żadnym terminem ani zobowiązaniem.

Rozkaz ten był podpisany przez członka rady rewolucyjnej frontu północno-zachodniego — Stalina.

Sprawa rozejmu.

(Od własnego koresp.).

WARSZAWA, 1 sierpnia. Do Warszawy nie nadeszły dotychczas żadne oficjalne wiadomości o rozejmie i delegacji rozejmowej.

—o—

Zachodnia Europa a niebezpieczeństwo bolszewickie.

Sprzymierzeni pochwalają stanowisko Polski.

PARYŻ, 1 sierpnia (PAT). Havas. „Petit Parisien" donosi, że między mocarstwami sprzymierzonemi odbyła się żywa wymiana zdań w sprawie udzielenia Polsce pomocy. „Echo de Paris" pisze, że mocarstwa sprzymierzone pochwalają w zupełności energiczne stanowisko rządu polskiego. „Petit Journal i „Echo de Paris" piszą, że armja polska jest przejęta duchem wojennym i jest zdecydowana walczyć aż do końca.

Jednomyślność sprzymierzonych co do pomocy Polsce.

PARYŻ, 31-go lipca. (PAT) Havas. Przemawiając w Izbie deputowanych Millerand podkreślił z naciskiem konieczność utrzymania ścisłego związku między mocarstwami sprzymierzonemi, niezbędnego dla zapewnienia wykonania traktatu pokojowego, dla udzielenia pomocy Polsce oraz dla pokrzyżowania planów wojennych, a zwłaszcza politycznych rządu sowieckiego.

Warunki pokojowe bolszewików.

LONDYN, 1 sierpnia. (PAT.) Havas spóźniony. „Daily Mail" donosi z Nowego Jorku, że w kołach tamtejszych warunki pokojowe bolszewików zawierają między innemi żądanie swobodnego przejazdu przez Polskę i zwrotu poznańskiego Niemcom.

Francja a Polska.

GDANSK, 31 lipca. (PAT) „Danziger Neueste Nachrichten" donoszą z Paryża: Wczorajsze posiedzenie Rady ministrów zajmowało się wyłącznie kwestją polską. Wszyscy ministrowie byli zgodni w zapatrywaniu, że upadek Polski byłby dla Francji ciosem nie do powetowania. Rada ministrów postanowiła zaniechać wszelkiej polityki, któraby zmierzała do oszczędzania sowietów i przedsięwziąć wielką militarną akcję na rzecz Polski. Następnie Rada ministrów przyjęła do wiadomości opracowany przez marszałka Focha plan wylądowania aljanckiego korpusu ekspedycyjnego w Odesie. Rada ministrów czeka jeszcze na odpowiedź ze strony Anglii i Włoch.

Zdanie prasy francuskiej o rozejmie.

PARYŻ, 1 sierpnia. (PAT.) Havas. „Matin" i „Petit Parisien" wyrażają przekonanie, że rząd polski nie podpisze nieodpowiednich warunków z rządem sowieckim i nie dopuści by Polska była rozbrojona, by jej narzucono ustrój sowiecki oraz zmuszono do przyjęcia granic mniej rozległych niż zakreślone przez mocarstwa ententy.

Zdanie prasy angielskiej.

LONDYN, 31-go lipca. (PAT) Havas spóźniony. Donosząc o wszczęciu rokowań między Polską a Rosją „Daily Cronicle" podkreśla, że będzie to sposobność do przekonania się decydująco o dobrej woli rządu sowietów i o tem, czy rząd ten zapoczątkowanych kroków nie zamierza wykorzystać dla rozszerzenia działalności swej armji. Anglja rozpocznie rokowania z rządem sowieckim jedynie wtedy, gdy ujawni on zupełną lojalność.

Węgrzy a Polska.

BUDAPESZT 31 lipca (PAT). Na posiedzeniu zgromadzenia narodowego, poseł Mozer wskazał na historyczne węzły przyjaźni jakie łączyły Polskę i Węgry i podniósł, że przyjaźń ta powinna być utrzymana na przyszłość.

Mówca stawia wniosek, aby zgromadzenie narodowe wyraziło Polsce sympatje w obecnej walce. Węgry życzą sobie zwycięstwa Polski. Rząd węgierski gotów jest do udzielenia pomocy, a zgromadzenie narodowe spodziewa się od rządu podjęcia odpowiednich kroków.

Niemcy znów zażądają pozwolenia na większą armję.

PARYŻ, 1 sierpnia. (PAT.) Radjo. Niemcy mają zamiar zażądać ponownie pozwolenia na powiększenie liczby wojsk na swych granicach wschodnich.

O armji sowieckiej.

PARYZ 31 lipca (PAT). „Petit Parisien", omawiając sytuację w Polsce piszą, że wedle wiadomości otrzymanych od misji sprzymierzonych, jedynie kawalerja sowiecka jest dobrze wyćwiczona i karna. Piechota jest źle uzbrojona i niedostatecznie zaopatrzona. Urządzenia tyłowe niewystarczające. Cała siła armji sowieckiej polega na jej znacznej liczebności.

Krasin przybył do Anglji.

LONDYN, 31 lipca (PAT). Havas. „New Werld" donosi, że Krasin przybył do Anglji na pokładzie angielskiego torpedowca.

Nadzwyczajny komisarz.

NAUEN, 1 sierpnia. (PAT.) Rząd Rzeszy ze względu na projekt prawa o rozbrojeniu ludności powołał nadzwyczajnego komisarza, któremu dał daleko idące pełnomocnictwa. Ma on prawo użycia wojska, policji, poczty, telegrafu i telefonu o ile zajdzie potrzeba. Pod grozą kary więzienia lub grzywny wydana ma być wszelka broń a także i części składowe broni.

Socjaliści zachodni a bolszewicy.

GENEWA, 1 sierpnia. (PAT.) Havas Międzynarodowy kongres socjalistyczny rozpoczął dziś obrady. Francję reprezentują przedstawiciele nowej francuskiej partji socjalistycznej przeciwstawiającej się bolszewizmowi.

—o—

Stan wyjątkowy w Gdańsku.

GDANSK, 31 lipca (PAT). Dziś przed południem rozlepiono na ulicach miasta odezwę komisarza ententy sir Towera do ludności Gdańska z powodu onegdajszych wypadków, oraz zarządzenia wydane przez komendanta wojsk aljanckich generała Hackinga. Rozporządzenie generała Hackinga zawiera szereg postanowień w sprawie zgromadzeń i pochodów i zaznacza, że w razie przekroczenia tych postanowień ogłoszony zostanie stan oblężenia, a w razie zakłócenia spokoju publicznego służbę policyjną obejmie wojsko koalicyjne.

Towarzystwo Miłośników Historji o Pożyczce Obrony i Odrodzenia Polski.

Ojczyzna w ciężkiej doli obecnej, mając prawo żądać od wszystkich swoich synów bezgranicznej ofiarności, wyciąga do nich dłoń — nie po jałmużnę, lecz ze skarboną, do której wszyscy wnosić winni część zaoszczędzonego swego mienia, aby przy takiej pomocy módz zaspokoić najnaglejsze potrzeby wojska broniącego zagrożonych granic Państwa. Składając część swego dobytku, obywatel Polski otrzyma ją bez uszczerbku, w tem przeświadczeniu, że pomagając Ojczyźnie, zapewni sobie i swym potomkom spokój, bezpieczeństwo i jaśniejszą od teraźniejszości przyszłość. Historja zapisze czyn ofiarny najlepszych synów Polski na najpiękniejszych swych kartach.

Kolejarze niemieccy w Gdańsku.

GDANSK 1 sierpnia. (PAT). Dzisiejsza „Danziger Ztg." ogłasza postanowienie tutejszych kolejarzy niemieckich, którzy uchwalili wstrzymać wszelkie wysyłki towaru z Gdańska do Polski nie wyłączając środków żywności, co ma być odpowiedzią na bojkot robotników polskich na Pomorzu, którzy nie przysyłają ładunków do Gdańska.

Ukrainę chcą wcielić w skład Rosji.

NAUEN 1 sierpnia. (PAT). Radjo. Pisma niemieckie podają wedle wiadomości z Rosji, że Rosja sowiecka stoi na stanowisku zupełnego wcielenia Ukrainy której jednak chce przyznać samodzielną armję.

Walki w Irlandji.

CHORSEA 31 lipca (PAT). Radjo. W Dublinie zamaskowani sinfeniści dokonali nowego morderstwa. Wtargnęli do biura dyrektora Towarzystwa kolejowego Franka Broksa i zastrzelili go.

Bolszewicy przygotowują się do zaatakowania Rumunji.

WARSZAWA 31 lipca. Z Bukaresztu donoszą, że wbrew umowom, bolszewicy przygotowują się do rozpoczęcia ofensywy przeciwko Rumunji, w kierunku na Gałacz, Brailę i Dobrudżę. Zagrożoną jest również północna Mołdawja.

W Tyraspolu przebywa obecnie Rakowski wyznaczony na prezydenta sowieckiej republiki rumuńskiej, który oczekuje na wspomnianą bolszewicką ofensywę. Wobec takiego stanowiska bolszewików rząd rumuński wysłał do Rosji sowieckiej protest, mobilizuje wojska i przygotowuje ultimatum.

„Regulowanie“ sprawy cieszyńskiej.

CIESZYN 31 lipca (PAT). Po poł. odbyła się konferencja komisji międzysojuszniczej z delegatami rządu polskiego i czeskiego. Na konferencji ustanowiono dwie komisje z nich: jedną do regulowania administracji, oraz drugą komisję polsko-czeską dla uregulowania sprawy powrotu uchodźców.

Obsadzenie Śląska przez Polaków ma się odbyć w dwuch etapach. Pierwszą część obejmą Czesi względnie Polacy dnia 6 sierpnia, Czesi mają zająć z powiatu Frysztackiego obszar Poelzę i z powiatu jabłonkowskiego obszar od granicy Słowackiej po miasto Jabłonków włącznie. Polacy w tym dniu mają objąć powiat Bielski po Wisłę, obsadzenie następnych terenów nastąpi parę dni później prawdopodobnie dnia 9 sierpnia. Oprócz tego mają powstać dwie komisje, złożone z oficerów polskich i czeskich pod przewodnictwem oficerów aljanckich, które zajmą się wyznaczeniem prowizorycznej granicy pomiędzy Polską, a Czechosłowacją. Granicę stałą wyznaczy później komisja delimitacyjna.

Ze stolicy i z kraju

Armja rezerwowa.

SOSNOWIEC 1 sierpnia. (PAT). W łonie NPR powstał projekt tworzenia armji rezerwowej. Do formacji tej mają być przyjmowani ludzie w wieku do lat 50.

Wybuch amunicji.

LUBLIN 1 sierpnia. (PAT). — Jak donosi „Ziemia Lubelska“ w pociągu towarowym między Rejowcem a Chełmem z nieznanej przyczyny nastąpił wybuch amunicji, 8 żołnierzy zostało zabitych, a 3 ranionych.

Patrjotyzm pomorzan.

TORUN 31 lipca. (PAT). Na Pomorzu ujawnia się w dalszym ciągu patrjotyzm i obywatelska ofiarność. Kilka tysięcy ochotników znajduje się już w szeregach. Tłumnie zgłaszają się członkowie drużyn Kościuszkowskich, napływają również bogate dary w broni, pieniądzach i naturze.

Przed kilku dniami wyjechał na front pociąg złożony z 18 wagonów z żywnością zebraną staraniem Czerwonego Krzyża.

Praca pomocniczą ochotników.

WARSZAWA, 31 lipca (PAT). Dowództwo miasta Warszawy ogłosiło aby wszyscy pragnący oddać swe usługi bezpłatnie wojskowości w godzinach wolnych od własnych zajęć, zgłaszali się do D-twa Miasta.

Przeciw samolotom nieprzjacielkim.

WARSZAWA, 31 lipca. (PAT). Wobec możliwości pojawienia się samolotów nieprzyjacielskich nad Warszawą w celu steroryzowania ludności i uszkodzenia mostów i urządzeń kolejowych, wydało Dowództwo Miasta Warszawy zarządzenia obronne. Baterje i karabiny maszynowe ustawione w odpowiednich miejscach odpierać będą ataki lotnicze. Ewentualne zbliżenie się samolotów nieprzyjacielskich będzie sygnalizowane gwizdem syren na pięciu wieżach straży ogniowej, które są połączone z Dowództwem Miasta. Dowództwo Miasta wzywa publiczność do spokoju, a w razie ataku—do skrycia się do bram.

—o—

Wymarsz ochotników N. P. R.

Wczoraj wyruszyła do Jabłonnej trzecia partja ochotników, którzy się zgłosili do wojska w Biurze Zaciągowem N. P. R. Oddziałowi ochotników w drodze na stację Kaliską towarzyszyło paręset kolegów partyjnych oraz znajomych. Nastrój wśród ochotników był wspaniały. Zrozumienie powagi chwili kojarzyło się z pogodnym humorem żołnierskim, który znajdował wyraz w piosnkach śpiewanych przez ochotników. Na stacji wygłoszono parę przemówień pożegnalnych m. in. mówili ob. A. Kaczmarek, ks. prałat Tymieniecki, który udzielił odjeżdżającym błogosławieństwa, ob. Kulczyńska i poseł L. Waszkiewicz, który w przemowie swej podkreślił, że wymarsz na bój robotników narodowych w dzisiejszej chwili—jest dalszym ciągiem tej walki, którą niegdyś o wolną Ojczyznę i o prawa ludu—prowadził Narodowy Związek Robotniczy od chwili swego powstania. Robotnik polski, który nie z przymusu, ale z dobrej woli idzie bronić Niepodległości kraju—wie, że spełnia swój obowiązek obywatelski, że broni swych praw do Polski. Członkowie N. P. R., wypróbowani szermierze wolności idą na front pod zawołaniem. Zwycięstwo albo śmierć, i tylko naprzód!

Imieniem wyruszających ochotników przemawiał 3 razy ob. St. Kalczyński, który w gorących słowach wypowiadał to wzniosłe uczucie, które przepełnia pierś robotnika—obywatela na widok niebezpieczeństwa ukochanej Ojczyzny. Robotnik obywatel nie może spokojnie tu pozostać bezczynnym, gdy co chwila nadchodzą wieści coraz straszniejsze, że wróg targa się na Wolność Polski i na wolność robotniczą. Robotnik idzie na bój, nie usuwa się od swych obowiązków obywatelskich, nie obawia się tej burżuazji, która nawet na ofiarę mienia zdobyć się nie może. Zwycięzki robotnik, gdy wróci z pola walki, będzie umiał zdobyć sobie należne mu prawa w państwie.

Tym którzyby śmieli mu się sprzeciwiać, przeciwstawi on swą zasługę obrony zagrożonej Ojczyzny.

Nastrój podczas pożegnania panował niezwykle podniosły. Ochotnicy na pożegnanie wraz z zebraną licznie na dworcu publicznością odśpiewali „Rotę“.

—o—

O rozmieszczenie uchodźców.

(k) Ze względu na przeludnienie Łodzi, wywołane czasowem przeniesieniem urzędów i terenów ewakuowanych władze postanowiły, aby w mieście naszem pozostali jedynie urzędnicy dyrekcji kolejowej Rowieńskiej, Województwa Podolskiego, Komisarjatu Rządu na miasto Kamieniec, sami zaś uchodźcy będą bezwzględnie wydaleni z Łodzi.

Pierwsze transporty uchodźców z Wołynia i Podola, które przybywszy w dn. 14 lipca do Łodzi znalazły chwilowe schronienie w sali Helenowa, w magazynach kolejowych na st. Łódź-Fabryczna, w sali fabrycznej przy ul. Piramowicza 4, i t d., zostały obecnie rozlokowane częściowo w lokalach szkolnych w Łodzi, częściowo zaś w willach podmiejskich.

Każda rodzina otrzymała oddzielną ubikację, po większej części całe mieszkania złożone z dwóch pokojów i kuchni. Ogółem korzysta z takich ubikacji 600 rodzin. W Rudzie Pabjanickiej umieszczono 60 rodzin.

Obecnie akcja zorganizowana została w ten sposób, że uchodźcy specjalnym pociągiem kolei elektrycznej przewożeni są ze stacji Łódź-Fabryczna do mieszkań przygotowanych w Łodzi i okolicach.

—o—

Wiadomości bieżące.

Kalendarzyk.

2
Poniedziałek

Dziś N.M.P. Anielskiej
Jutro Szczepana

Wschód słońca,	4 m. 22
Zachód „	7 m. 49
Wschód księżyca	8 m. 23
Zachód „	7 m. 11

Z życia organizacji N. P. R.

Zebranie Zarządu NPR.

We wtorek dn. 3 sierpnia o godz. 7 wiecz. odbędzie się zebranie Zarządu N. P. R.

Ze Związków i Stowarzyszeń.

Z Resursy Rzemieślniczej.

(k) Na wczorajszem nadzwyczajnem zebraniu Towarzystwa Resursy Rzemieślniczej uchwalono przyjąć nowy statut, oraz zmienić obecną nazwę T-wo Resursa Rzemieślnicza na T-wo Rzemieślnicze pod nazwą „Resursa“.

Co do pomocy członkom Resursy, wstępującym na front do Armji Ochotniczej, postanowiono z zysków z własnego kinematografu wysyłać na front co tydzień paczki z artykułami codziennej potrzeby, oraz prowadzić stałą korespondencję dla podtrzymania kontaktu i ducha wśród walczących.

Postanowiono przyjść z pomocą materjalną rzemieślnikom łódzkim, znajdującym się bez pracy przynajmniej 2 tygodnie wstecz, którzy wstąpią dobrowolnie jako ochotnicy do armji czynnej i pójdą na front. Zapomoga jednorazowa wynosić ma do 3000 mk. maksimum.

Z miasta.

Skasowanie sobót angielskich.

(k) Ze względu na powagę chwili i obecny nawał pracy w biurach komisarjatu Rządu na m. Łódź skasowane zostały od 31 lipca soboty angielskie i zajęcia trwać będą codziennie do godz. 3 i pół po południu.

Pozostawienie urzędników na stanowiskach.

(k) Jakkolwiek, zgodnie z duchem czasu wszyscy urzędnicy komisarjatu Rządu na m. Łódź, zgłosili swój akces do armji ochotniczej, oddając się do dyspozycji władz wojskowych, to jednak ze względu na ogrom pracy i potrzeby administracji, Województwo łódzkie zwróciło zbiorowe podanie urzędników komisarjatu bez załatwienia, wymagając aby urzędnicy pozostali na swoich odpowiedzialnych stanowiskach.

Obława w hotelach.

(k) Wczorajszej nocy uruchomione oddziały władz bezpieczeństwa dokonały szczegółowej rewizji we wszystkich hotelach i pokojach umeblowanych. Aresztowano kilkadziesiąt osób m. in. dezerterów

Zdrajcy przy robocie.

(k) Policja aresztowała na rogu ul. Staro-Zarzewskiej i Kilińskiego Franciszka Wajmana, który namawiał żołnierzy, aby porzucili służbę wojskową i broń. Wajmana odesłano do Urzędu śledczego.

Opieka nad żołnierzem ozdrowieńcem.

(k) Wczoraj w lokalu Giełdy łódzkiej na zwołanem przez Sekcję finansową Tow. opieki nad żołnierzem ozdrowieńcem zebraniu jednomyślnie uznano za konieczne poprzeć w miarę sił i możności dążenia Komisji organizacyjnej w utworzeniu Towarzystwa opieki nad żołnierzem-ozdrowieńcem i wziąć udział czynny w tej akcji, uznając zupełną konieczność istnienia tego Towarzystwa.

Przyjęto wniosek ks. prałata Tymienieckiego, ażeby delegaci przedstawili sprawę zarządom reprezentowanych przez nich stowarzyszeń i związków, a zarządy zaś w ciągu tygodnia rozważą sprawę, ustalą wysokość miesięcznych składek, oraz składek jednorazowych, a następnie złożą swój akces. Niezależnie od tego zarządy przeprowadzą wśród członków Stowarzyszeń akcję, celem zapisywania się do Towarzystwa.

O szycie bielizny.

W myśl odezwy gen. Hallera, że wszyscy obowiązani są pracować dla armji, zwracamy się do Was, Polki z prośbą o pomoc w szyciu bielizny dla żołnierzy i szpitali wojskowych. Kobiety Polki zawsze są czułe na wezwanie Ojczyzny, do służby sanitarnej zapisały się w liczbie przewyższającej znacznie zapotrzebowanie w tej chwili, ale wszakże żołnierz, w szpitalu zwłaszcza, musi być zaopatrzony w czystą bieliznę.

W zrozumieniu tej potrzeby, Tow. Czer. Krzyża otworzyło bezpłatną szwalnię, która w przeciągu kilku tygodni musi uszyć kilkadziesiąt tysięcy kompletów, a pań, zwłaszcza umiejących szyć na maszynie zgłosiło się dotychczas niewiele.

Prosimy więc gorąco, aby jaknajwiększa liczba kobiet stawiła się do pracy, i aby pamiętały, że ściśle przestrzeganie dni i godzin pracy jest warunkiem koniecznym.

Statystyka płac robotniczych.

Ministerstwo Pracy zaczęło obecnie zbierać wykazy płac robotniczych w zawodach: przemysłu bawełnianego, wełnianego, lnianego, odzieżowego, drzewnego, metalowego, budowlanego, szklanego, węglowego i spożywczego.

Dane te mają posłużyć w następstwie do ułożenia tablic statystycznych, odzwierciadlających tę ważną dziedzinę ruchu robotniczego.

Walne zebranie Stow. właścicieli nieruchomości.

(k) Odbyło się ogólne doroczne zebranie Stow. właścicieli nieruchomości m. Łodzi (Krótka 4). Ze sprawozdania rocznego okazuje się, że liczba członków wynosi 1900.

Bilans rachunków za rok 1919 wykazuje w dochodach i wydatkach mk. 158,379. Budżet na r. 1920 zatwierdzono w dochodach i wydatkach marek 221,400.

—o—

Kupujcie Pożyczkę Odrodzenia.